

Handläggare:
Janna Söderman Flodén tel 08/ 508 10 359
Solveig Blid tel 08/ 508 10 320

Till Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2007-08-30

Inkomna medborgarförslag

Förslag till beslut

Nämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på redovisade medborgarförslag.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Inger Outzen
programchef

Bakgrund

Enligt kommunallagen får en kommun, om den önskar, införa möjligheten till s.k. medborgarförslag. I Stockholms stad har denna möjlighet införts för stadsdelsnämnderna. Ett medborgarförslag bör enligt kommunallagen behandlas inom ett år och om detta inte har kunnat ske får nämnden efter redovisning besluta om avskrivning av ärendet. Östermalms stadsdelsnämnd och förvaltning får jämfört med andra stadsdelsnämnder ett stort antal medborgarförslag, men har ändå haft som princip att behandla ett inkommet medborgarförslag redan inom någon eller några månader. Förutsättningen för detta har varit ett förfarande där förvaltningen har besvarat medborgarförslagen och sedan anmält svaren till nämnden. Emellertid får besvarandet av medborgarförslag inte längre delegeras enligt en ändring fr.o.m. den 1 juli i 34 § 5 kap. kommunallagen.

Ett stort antal medborgarförslag inkommer från en boende på Östermalm. Ett antal behandlas i detta tjänsteutlåtande. Förslagen rör huvudsakligen nämndens och förvaltningens verksamhet för personer med psykiska funktionshinder. Några av förslagen har behandlats tidigare, men förslagsställaren har åter skickat in dem efter den ovannämnda lagändringen. För dessa förslag har som regel redovisats de svar som tidigare anmälts i nämnden.

Förvaltningens synpunkter

Förslagen bifogas. Nedan redovisas förvaltningens synpunkter.

1. Ett förslag daterat 28 maj, dnr 2007-528-008, om att nämnden bjuder in alla offentliga arbetsgivare för att informera om möjligheten att inrätta offentligt skyddat arbete (OSA) med statsbidrag för funktionshindrade personer. Vidare föreslås att nämnden ska inleda en dialog med Riksförbundet för Social och Mental Hälsa (RSMH) och Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykoser (IFS) med anledning av att socialstyrelsen planerar att genomföra ett program för att förbättra möjligheterna för personer med psykiska funktionshinder att komma ut på arbetsmarknaden. Dessutom föreslås att nämnden

dens beslut ändras om bemanningen på nämndens träfflokal Lotsen.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen har avtal med Arbetsförmedlingen i City om ett antal OSA-tjänster, för närvarande 12 tjänster. Dessa tillsätts genom att personer med socialmedicinsk eller och/eller fysisk funktionsnedsättning anställs av offentliga arbetsgivare enligt särskilt avtal. OSA är en etablerad anställningsform som är väl känd av de inblandade parterna. Den dialog som förs med RSMH och IFS sker bland annat i nämndens handikappråd, där organisationerna tar upp olika frågor. Beslut om bemanningen på Lotsen fattades i samband med tertialrapport 1 som en av många åtgärder att komma tillrätta med det befarade budgetöverskridandet för socialtjänsten. Det är för tidigt att ompröva detta beslut då det knappt har hunnit verkställas. Dessutom har diskussion om ökad föreningsmedverkan enligt med den av nämnden fastställda s.k. aktivitetsplanen precis inletts.

2 och 3. Förslag daterade 15 juni och 21 juni angående Lotsen, dnr 2007-572, 603-008. Enligt förslagen bör verksamheten på Lotsen utvecklas genom att förvaltningen samverkar med RSMH för att få fram en strategi för socialpsykiatri på Östermalm. Förslagsställaren menar att bemanningen på Lotsen kan leda till försämrad hälsa för psykiskt funktionshindrade medborgare. Förslagsställaren föreslår även att förvaltningen i högre utsträckning ska bevilja enskilda personer stöd i form av insatser enligt LSS i stället för med stöd av socialtjänstlagen. Skälet är att det skulle leda till bättre ekonomi för förvaltningen. *Förvaltningens synpunkter:* Förvaltningens bedömning är att en god verksamhet kan bedrivas på Lotsen med den fastställda bemanningen, bl.a. tack vare ett gott samarbete med organisationer som RSMH. När det gäller biståndsbeslut och vilket lagrum de grundar sig på så är det i första hand den enskildes behov som styr. Fler beslut enligt LSS skulle kunna minska stadens kostnader genom att Stockholms bidrag i det så kallade utjämningssystemet därigenom skulle minska. Däremot påverkar det inte direkt stadsdelsnämndens budget. Nämnden beslöt i samband med tertialrapport 1 om åtgärder för att komma till rätta med ett befarat budgetöverskridande inom socialtjänsten bl.a. att biståndsbeslut ses över för att utreda om hjälpbehov kan tillgodoses på ett mindre kostsamt sätt och en ny bemanning på nämndens träfflokal Lotsen fr.o.m. 2007-07-01. Förvaltningen utreder möjligheten att Lotsen i framtiden exempelvis kan drivas av eller i ett utökat samarbete med intresseorganisationer.

4 och 5. Förslag daterade 18 juni och 30 juni, dnr 2007-574 och 610 -008 om försöket med s.k. case managers. Att de medel som beviljats för fortsatt verksamhet med case manager i stället används till att anställa personliga ombud och att nämnden snarast avslutar pågående "Miltonprojekt" med case manager och sammankallar en konferens med bland andra RSMH för att samla ihop kunskap som kan ligga till grund för att inrätta flera personliga ombud.

Förvaltningens synpunkter: Verksamheten med case manager fungerar enligt förvaltningens uppfattning ganska väl. En systematisk utvärdering görs av Ersta-Sköndal högskola. Nämnden har i samband med tertialrapport ansökt och beviljats 500 tkr ur central medelsreserv för fortsatt verksamhet med case manager. Medlen är avsedda för den verksamheten och bör inte användas till annat. Förvaltningen anser att projektet bör slutföras enligt planeringen.

6. Ett förslag daterat 17 juni, dnr 2007-581-008 om att ett möte anordnas på Lotsen för att informera om bland annat arbetsträning som finns genom försäkringskassan.

Förvaltningens synpunkter: Frågan om hur Lotsen ska arbeta med information och annat bör som hittills i första hand avgöras av Lotsens arbetsledning i samråd med personal och besökare. Olika former av arbetsträning är något som ständigt är aktuellt i denna och andra verksamheter som arbetar med personer med olika slags funktionshinder.

7. Ett förslag daterat 3 juli, dnr 2007-614-008, är på nytt ett medborgarförslag från den 10 november i fjol angående sysselsättning för funktionshindrade personer. Förslagsställaren åberopar ändringen i kommunallagen som skäl till varför han skickar in förslaget på nytt.

Förvaltningens synpunkter: Medborgarförslaget besvarades av förvaltningen den 13 december i fjol och förvaltningen anser att medborgarförslaget därmed är tillräckligt besvarat. Sysselsättning för funktionshindrade och samverkan med andra myndigheter och organisationer är viktiga frågor. Enligt förvaltningens uppfattning finns det en fungerande samverkan inom ramen för handikapprådet och en väl fungerande samverkan på Lotsen. Förvaltningen arbetar för att utveckla och förbättra verksamheten inom de ekonomiska ramarna som ges och vinnlägger sig om en god omvårdnad för de personer med funktionshinder som har rätt till bistånd från Östermalms stadsdelsnämnd. Medborgarförslag från förslagsställaren om sysselsättning för personer med funktionsnedsättning har tidigare besvarats, bl.a. dnr 2006-277, 459-008 och 2006-1170-008, bifogas.

8. Ett förslag daterat 2007-07-14, dnr 2007-627-008, om att nämnden bör lämna förslag till kommunstyrelsen angående utjämningssystemet.

Förvaltningens synpunkter: Frågan om att stadsdelsnämnderna bör erhålla kompensation för kostnader för insatser enligt lag om stöd och service åt vissa funktionshindrade (LSS) har tidigare besvarats av förvaltningen efter medborgarförslag från förslagsställaren dnr 2006-278-008. De båda medborgarförslagen har i huvudsak samma lydelse. Lydelsen i båda medborgarförslagen är att nämnden ska föreslå kommunstyrelsen att funktionsnedsätta personer enligt personkrets 3 fortsättningsvis inlemmas i det utjämningssystem som gäller i staden för insatser med stöd av LSS för personkrets 1 och 2. Förvaltningen hänvisar till tidigare bilagda svar på medborgarförslag med dnr 2006-278-008, inkommet 2006-03-10. Frågan om utjämningssystemet har också behandlats på kommunstyrelsens handikappråds sammanträde 2006-02-22, varvid rådet beslutade att överlämna skrivelsen till socialtjänstnämndens handikappråd för beaktande, se bilaga s. 6.

9. Ett förslag inkommet 2007-07-14, dnr 2007-628-008, om att nämnden inför budgetarbetet för 2008 ska inventera behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning, i samverkan RSMH.

Förvaltningens synpunkter: Frågan om bostäder till personer med funktionsnedsättning har tidigare besvarats i medborgarförslag från förslagsställaren bl.a. dnr 2007-268-008, 2006-706-008, 2006-800-008, 2006-1102-008 och i tjänsteutlåtanden till nämnden dnr 2000-135-008, 2003-771, 1006-008, 2004-1075-008, 2006-198, 291, 295, 450-008. I de tidigare svaren framgår hur förvaltningen arbetar för att tillgodose bostadsfrågan för per-

soner med funktionsnedsättning i stadsdelen och hur handläggarna på de aktuella enheterna håller sig informerade om behovet av bostäder för personer i de aktuella målgrupperna. Förvaltningen hänvisar till tidigare svar på medborgarförslag angående bostäder till målgrupperna, se bilagor.

10. Ett förslag daterat 2007-07-24, dnr 2007-647-008, om resning i mål gällande bostäder för personer med funktionsnedsättning. I förslaget föreslår förslagsställaren att nämnden ska begära resning gällande uppsägningen av Jarlagruppens stödboende på Karlavägen 4. *Förvaltningens synpunkter:* Medborgarförslag från förslagsställaren om resning i mål om handikappbostäder har tidigare avvisats i tjänsteutlåtande dnr 2005-747, 783-008 på nämndsammanträde 2005-08-25 och 2006-1102-008. Förslagsställaren överklagade nämndens beslut dnr 2005-747, 783-008 till länsrätten, som avslog överklagan i dom meddelad 2005-10-12. Förslagsställaren överklagade länsrättens dom till kammarrätten, som 2005-12-07 beslutade att inte meddela prövningstillstånd, utan beslutade att länsrättens avgörande stod fast. Förvaltningen har därefter anmält intresse till bostadsrättsföreningen att få köpa lägenheterna, men fått avslag på denna ansökan. Förvaltningen hänvisar till tidigare svar och handlingar i ärendet. Handlingar bifogas.

11. Ett förslag daterat 2007-07-31, dnr 2007-652-008, om arbete för personer med funktionsnedsättning på Östermalm och förslag om samgående med Samhall kring nämndens verksamhet ArbetsCentrum.

Förvaltningens synpunkter: Förslag om sysselsättning till personer med funktionsnedsättning har tidigare besvarats i medborgarförslag från förslagsställaren, bl.a. dnr 2006-1146-008 om samordningsförbund för rehabilitering, dnr 2006-1170-008 om sysselsättning för personer med funktionsnedsättning och tjänsteutlåtande dnr 2006-277, 459-008 om sysselsättning för personer personkrets 3 och för personer med fysisk funktionsnedsättning.

Samhall bedriver affärsmässig verksamhet och de som arbetar på Samhall har en anställning där. Till Samhall hänvisas arbetsföra personer med handikapp som har behov av en tillrättalagd arbetssituation som inte kan tillgodoses inom den öppna arbetsmarknaden. En förutsättning för att få anställning på Samhall är att personen utretts genom Arbetsförmedlingen, bedömts vara arbetsför och Samhall anses vara bra lösning utifrån personens behov av anpassad arbetssituation. Det är bara Arbetsförmedlingen som kan anvisa till en anställning på Samhall.

Stadsdelsnämnden uppgift är bl.a. att erbjuda personer arbetsträning. När de uppnår en på förhand av Arbetsförmedlingen fastställd funktionsnivå ur arbetssynpunkt, ska personen med hjälp av förvaltningens personal slussas vidare till Arbetsförmedlingen. För att underlätta denna process har förvaltningens två arbetskonsulenter och projekten ARIRE och VEGA. Båda projekten riktar sig till sjukskrivna personer som står långt från arbetsmarknaden. Genom båda projekten har personer slussats vidare till Arbetsförmedlingen även i något fall Samhall.

Av de personer som arbetstränar på ArbetsCentrum är det få som uppnår den av Arbets-

förmedlingen fastställda funktionsnivån ur arbetssynpunkt och blir aktuella för anställning på t.ex. Samhall.

I den av stadsledningskontoret (SLK) förlagna satsningen på s.k. jobbtorg kommer en av uppgifterna vara, i en föreslagen utveckling av verksamheten, att slussa ut personer med funktionsnedsättning i praktik och i arbetslivet.

Vid en ev. avknoppning eller konkurrensutsättning av ArbetsCentrum kommer inriktningen att vara densamma som i dagsläget. Avsikten med att avknoppa/konkurrensutsätta är inte att verksamheterna ska stagnera utan utvecklas.

Vad gäller kontakt med och anställning på Samhall så sköts det via Arbetsförmedlingen.

12. Ett förslag daterat 2007-08-01, dnr 2007-655-008, om att avbryta "alla meningslösa projekt" samt att skriva ett kompendium om socialstyrelsens rapport "Satsning på psykiatri och socialtjänst 2005-2006 (nr 2007-103-3)".

Förvaltningens synpunkter: Alla är säkert överens om att meningslösa projekt eller meningslöst arbete överhuvudtaget inte ska bedrivas. Däremot kan det finnas olika uppfattningar om vad som är meningsfullt resp. meningslöst. Enligt förvaltningens uppfattning bedrivs under Östermalms stadsdelsnämnd inte några meningslösa projekt för närvarande. Varje projekt behandlas för sig när det gäller beslut, finansiering, uppföljning m.m. Så småningom visar det sig vilka som ger användbara resultat, men även ett projekt som inte gör det behöver inte vara meningslöst. Ibland kan det vara meningsfullt att konstatera att ett visst arbetssätt inte ger tillräckligt bra resultat.

Att förvaltningen skulle skriva ett eget kompendium om socialstyrelsens rapport bedömer förvaltningen inte som särskilt meningsfullt. Rapporten finns tillgänglig för alla intresserade på socialstyrelsens hemsida www.socialstyrelsen.se/publicerat/2007/9615/2007-103-3.htm. Den innehåller endast ca 70 sidor text och är inte svårtillgänglig för den som är intresserad av frågorna.

13. Ett förslag daterat 2007-08-07, dnr 2007-663-008, om plan för överföring av personer till LSS med mera. I förslaget föreslår förslagsställaren också att nämnden ska fastställa en plan för att föra över personer till LSS och att nämnden upprättar en plan för handläggning av hans medborgarförslag, så att de inte blir för gamla. Bifogat till mailet är ett mail daterat 2007-03-13 och ett medborgarförslag daterat 2006-12-21 som avslutas med förslaget att nämnden ska analysera den bristfälliga omsorgen om funktionshindrade personer, besluta om de åtgärder som behövs för att de funktionshindrade ska kunna leva som andra enligt 7 § 5 kap SoL, ansöka om de tilläggsanslag som behövs, besluta att alla funktionshindrade personer ska informeras om möjligheterna att söka LSS, lämpligen vid ett informationsmöte, samt förordna att alla LSS-kostnader skall anmälas till stadsledningskontoret. Dessutom bifogas ett medborgarförslag daterat 2007-07-13 som avslutas med förslaget att stadsdelsnämnden utmanas på en duell om funktionshindrades situation på Östermalm, samt om varför nämnden inte tillämpar sociallagarna eller kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens föreskrifter.

Förvaltningens synpunkter: Båda förslagen 2006-12-21 och 2007-03-13 har tidigare besvarats av förvaltningen (bifogas). Vad gäller överföring av personer till LSS så är LSS en insats som kan beviljas bara om den enskilde begär det. Samtliga nya klienter informeras om vilka insatser som kan sökas/ges bistånd till med stöd av LSS respektive SoL, utifrån den enskildes behov och livssituation. För brukare som sedan tidigare är aktuella, finns rutin att inför omprövningar av beslut informera den enskilde om möjligheter och fördelar som finns inom både SoL och LSS gällande insatser. Länsstyrelsens ånger att kommunens möjlighet till ekonomiska bidrag inte ska vara styrande vad gäller vilken lagstiftning som ligger till grund för beslut om insats, utan det ska vara den enskildes egen vilja som avgör. Förvaltningen anser inte att det vore riktigt att göra en plan för hur alla personer med funktionsnedsättning, med insatser enligt SoL, ska överföras till LSS. Förvaltningen hänvisar till tidigare svar och handlingar, bifogas.

Vad gäller att besvara medborgarförslag, så bör de enligt kap 33 § 5 kap. kommunallagen besvaras inom ett år. Om detta inte varit möjligt kan förslagen därefter, efter redovisning till nämnden, avskrivas. Förvaltningens policy är dock att förslagen ska besvaras så skyndsamt som möjligt, vilket som regel också har skett. Det faktum att förslagsställaren årligen inkommer med väldigt många medborgarförslag, periodvis flera per vecka, innebär inte att förvaltningen frångår policyn eller meningen med lagen. Dock kan det på grund av den stora mängd inkommande förslag, ibland med liknande sakfråga, vara svårt att särskilja förslagen från varandra och hinna svara på ett förslag innan det kommer in ytterligare förslag i samma ärende. Periodvis kan det vara nödvändigt att svaren på några av förslagsställarens många medborgarförslag få anstå något, då annat arbete måste prioriteras.

14. Ett förslag daterat 2007-08-08, dnr 2007-668-008 om nämndens träfflokal Lotsen, med anledning av att verksamheten har stängt ett par dagar under vecka 33. I förslaget föreslår förslagsställaren att nämnden tillsätter ett tillfälligt psykiatriutskott med förslagsvis tre ledamöter ur nämnden, som får i uppdrag att tillsammans med RSMH och andra intresseföreningar gå igenom de regler som gäller för psykiatri och för att komma fram till ett förslag till hur en lagenlig psykiatri skall utvecklas på Östermalm. Förslagsställaren föreslår att någon eller några personer från landstinget bjuds in för att delta i arbetet och att planer bör utvecklas för att rehabilitera psykiskt funktionshindrade människor.

Förvaltningens synpunkter: Träfflokalen Lotsen har till skillnad från de flesta liknande verksamheter i staden varit öppen hela sommaren. Under två dagar tvingades man dock stänga eftersom en personal var sjuk samtidigt som en hade semester. Detta ska dock jämföras med att många liknade verksamheter i staden haft semesterstängt kanske en månad, trots att man kanske har mer personal än Lotsen. Vad gäller lagar, riktlinjer och regler för verksamhet inom för kommunernas verksamhet inom det socialpsykiatriska området, så håller sig förvaltningen kontinuerligt uppdaterad. Med landstinget finns ett väletablerat samarbete och utveckling pågår med att göra gemensamma vårdplaner för de brukare som har insatser från både kommun och landsting.

Verksamheten inom nämndens socialpsykiatriska enhet har sin grund i psykiatrireformen

1995, vars syfte var att skapa bättre sociala, mentala och ekonomiska villkor för personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning och behov av stödinsatser. Enhetens verksamhet ombesörjer bostad, boendestöd, arbetsträning/sysselsättning och meningsfull fritid. För medicinsk vård och behandling i sluten- och öppenvård ansvarar landstingets psykiatri.

Den huvudsakliga ansvarsfördelningen för målgruppen enligt socialtjänstlagen är att kommunen har huvudansvaret för ge stöd och service, landstinget ansvarar för bl.a. habilitering och rehabilitering. För arbetsinriktad rehabilitering ansvarar ev. arbetsgivare, Försäkringskassan och Arbetsmarknadsverket (prop. 1993/94:218). Stadsdelsnämnden med tretton ledamöter har inom sig utsett utskottet Sociala delegationen med sju ledamöter. Därutöver har nämnden i samråd med handikapporganisationerna utsett ett handikappråd med sju ledamöter och i samråd med pensionärsorganisationerna ett pensionärsråd med fem ledamöter. Enligt förvaltningens bedömning är detta tillräckligt för att lokalt politiskt täcka upp de aktuella frågorna. Att bilda nya utskott med beslutanderätt låter sig inte göras utan vidare. Däremot har naturligtvis en nämnd möjlighet att inom sig bilda referensgrupper eller liknande för olika frågor.

Bilagor: Medborgarförslag och skrivelser i anknytning till dessa.